

Anders Reizen

Onderzoek naar de effecten van de hoge energie- en brandstofprijzen op het zakelijke reisverkeer in Nederland.

Oktober 2022

244411376

Inhoudsopgave

- 1 Achtergrond en uitvoering onderzoek
- 2 Samenvatting
- 3 Achtergrondkenmerken respondenten
- 4 Resultaten
- 5 Bijlagen

Achtergrond en uitvoering onderzoek

Aanleiding onderzoek

Naar aanleiding van de stijging van de energie- en brandstofprijzen wil samenwerkingsverband Anders Reizen weten in hoeverre werknemers gemotiveerd zijn en de mogelijkheid hebben om te besparen op hun energie- en brandstofkosten en welke ruimte er is voor de werkgever om werknemers hierin bij te staan. Ook is Anders Reizen geïnteresseerd in de impact van de stijgende energie- en brandstofprijzen op het hybride werken. Daarnaast wil Anders Reizen weten in hoeverre het aangekondigde prijsplafond voor energiekosten op 20 september 2022 effect heeft op de zorgen van werknemers rondom de energieprijzen. Om dit in kaart te brengen heeft Anders Reizen in samenwerking met Kantar Public een onderzoek uitgevoerd naar de impact van de gestegen energie- en brandstofprijzen op het voornemen van werknemers en werkgevers om te besparen energie- en brandstofkosten.

Steekproef

Het onderzoek is online uitgevoerd met een vragenlijst met een gemiddelde invulduur van 5 minuten. Er is gebruik gemaakt van respondenten uit TNS Nipobase. Uit TNS Nipobase is een bruto steekproef getrokken van n=2.000 werknemers in loondienst. De steekproef is representatief getrokken op de beroepsindeling van de MOA (Expertise Centrum voor Marketing Insights). De steekproefspecificaties zijn als bijlage aan de rapportage toegevoegd.

Looptijd onderzoek en respons

Het veldwerk van het onderzoek liep van 16 tot 19 september 2022 en van 23 tot 26 september 2022. In totaal hebben n=2.064 werkenden aan het onderzoek meegedaan waarvan n=1.036 in de eerste golf (response 21%) en n=1.010 in de tweede golf (response 41%). Na afloop van het veldwerk zijn de resultaten herwogen op de achtergrondkenmerken geslacht, leeftijd en opleidingsniveau (op basis van de bruto steekproef). De gerealiseerde respons is voldoende groot om betrouwbare uitspraken te kunnen doen over de gehele populatie (totaalniveau).

Leeswijzer: significante verschillen

Bij het lezen van het rapport zijn enkele belangrijke begrippen van belang. Zo wordt *alleen* over verschillen (tussen groepen of antwoorden) gesproken als het om significante verschillen gaat. Een significant verschil betekent dat het verschil groter is dan door het toeval verklaard kan worden. Het kan dus zijn dat er in het rapport geringe verschillen niet worden gerapporteerd, omdat deze niet significant en dus toevallig zouden kunnen zijn. Er is bij de data-analyse uitgegaan van een betrouwbaarheidsmarge van 95%.

Samenvatting

Grote zorgen over de stijgende energieprijzen

Zes op de tien werknemers maakt zich (zeer) veel zorgen over de stijgende energierekening (60%). Werknemers met een huurwoning in de sociale sector maken zich vaker (zeer) veel zorgen (68%) dan werknemers met een koopwoning (58%). Daarnaast maken werknemers met een variabel energiecontract maken zich vaker (zeer) veel zorgen (67%) dan werknemers met een vast contract (55%).

Weinig kennis over subsidies voor verduurzaming van de woning

Ruim de helft van de werknemers is (helemaal) niet zo goed op de hoogte van subsidies voor het energiezuiniger maken van de woning (51%). Werknemers met een huurwoning en werknemers waarvan het huis energielabel E of lager heeft, zijn vaker (helemaal) niet zo goed op de hoogte van de subsidies voor het energiezuiniger maken van de woning.

Stijgende energiekosten reden om in de toekomst minder thuis te werken

Bijna de helft van de thuiswerkende werknemers geeft aan dat de stijgende energiekosten (misschien) een reden is om in de toekomst minder vaak thuis te werken (46%). Werknemers met een variabel energiecontract en werknemers waarvan het huis energielabel E of lager heeft, geven vaker aan dat de stijgende energiekosten een reden zijn om minder vaak thuis te werken.

Ruim de helft van werknemers niet gestimuleerd om duurzaam te reizen

Ruim de helft van de werknemers wordt door hun werkgever niet gestimuleerd om duurzamer te reizen (54%). Daarnaast geeft ruim de helft van de werknemers (56%) aan dat de prijsstijgingen op het gebied van mobiliteit geen onderwerp van gesprek is met de werkgever.

Veel werknemers niet gestimuleerd om woning te verduurzamen

Bijna negen op de tien werknemers wordt niet door hun werkgever gestimuleerd om de woning te verduurzamen (87%). Daarnaast geeft ruim zes op de tien werknemers (62%) aan dat de prijsstijgingen op het gebied van wonen geen onderwerp van gesprek is met de werkgever.

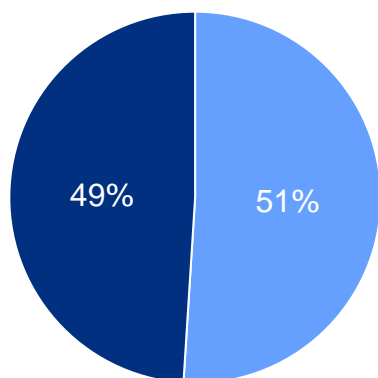
Ondanks aangekondigd prijsplafond nog altijd veel zorgen

Ruim vier op de tien werknemers geven aan dat de zorgen over de stijging van de energierekening voor komende herfst/winter niet zijn afgenomen na het nieuws over het prijsplafond (43%).

1 Achtergrondkenmerken respondenten

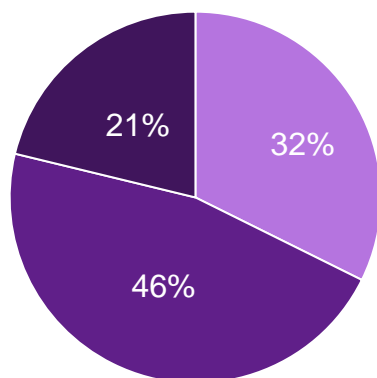
Enkele achtergrondkenmerken: Ruim vier op de tien werknemers heeft een variabel energiecontract

Geslacht

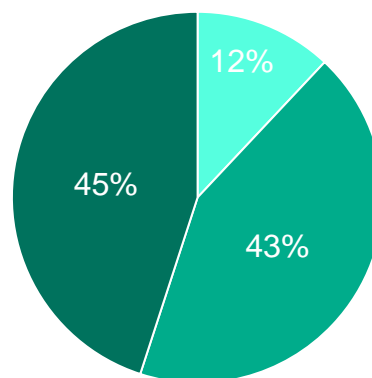
■ Man ■ Vrouw

Leeftijd

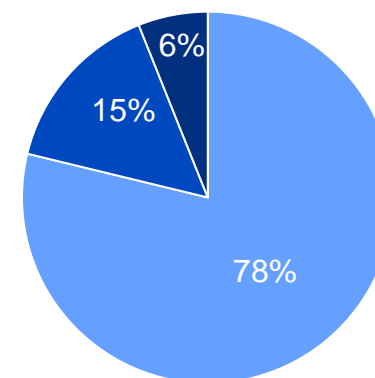
■ 18-34
■ 35-54
■ 55-70

Opleiding

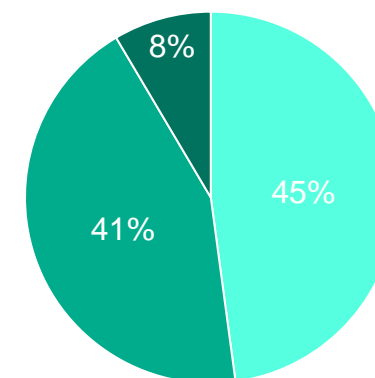
■ Laag
■ Midden
■ Hoog

Koop/huurwoning

■ Koopwoning
■ Huurwoning (sociale sector)
■ Huurwoning (vrije sector)

Energiecontract

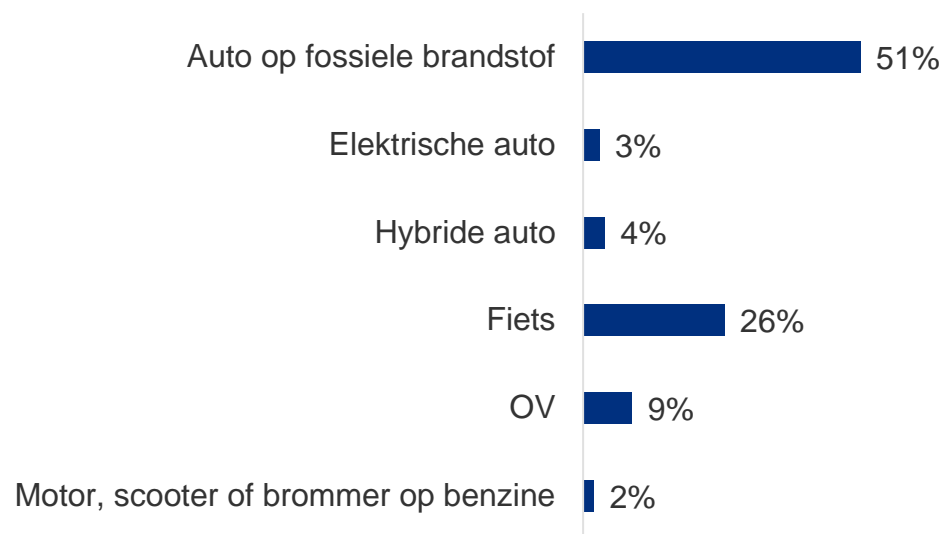

■ Vast
■ Variabel
■ Combinatie

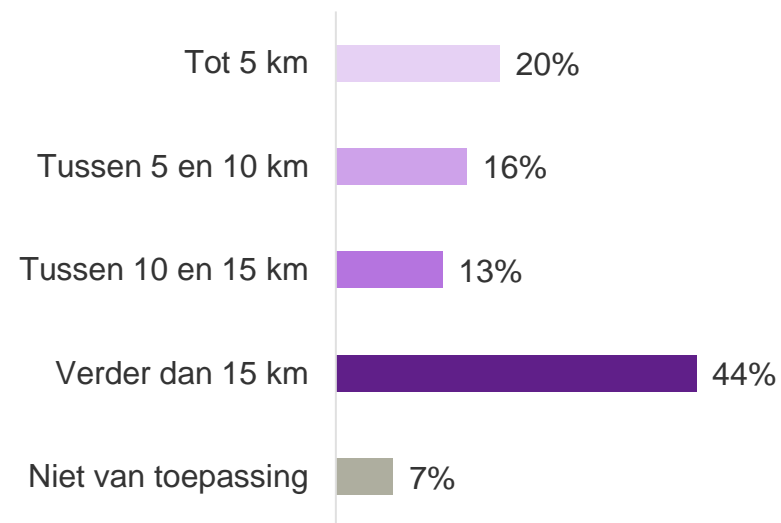
Het overgrote deel van de werknemers woont in een koopwoning (78%).
Ook heeft bijna de helft van de werknemers een vast energiecontract (45%).

De helft van de werknemers reist met een auto op fossiele brandstof naar het werk

Vervoermiddel woon-werk verkeer

Afstand woon-werk

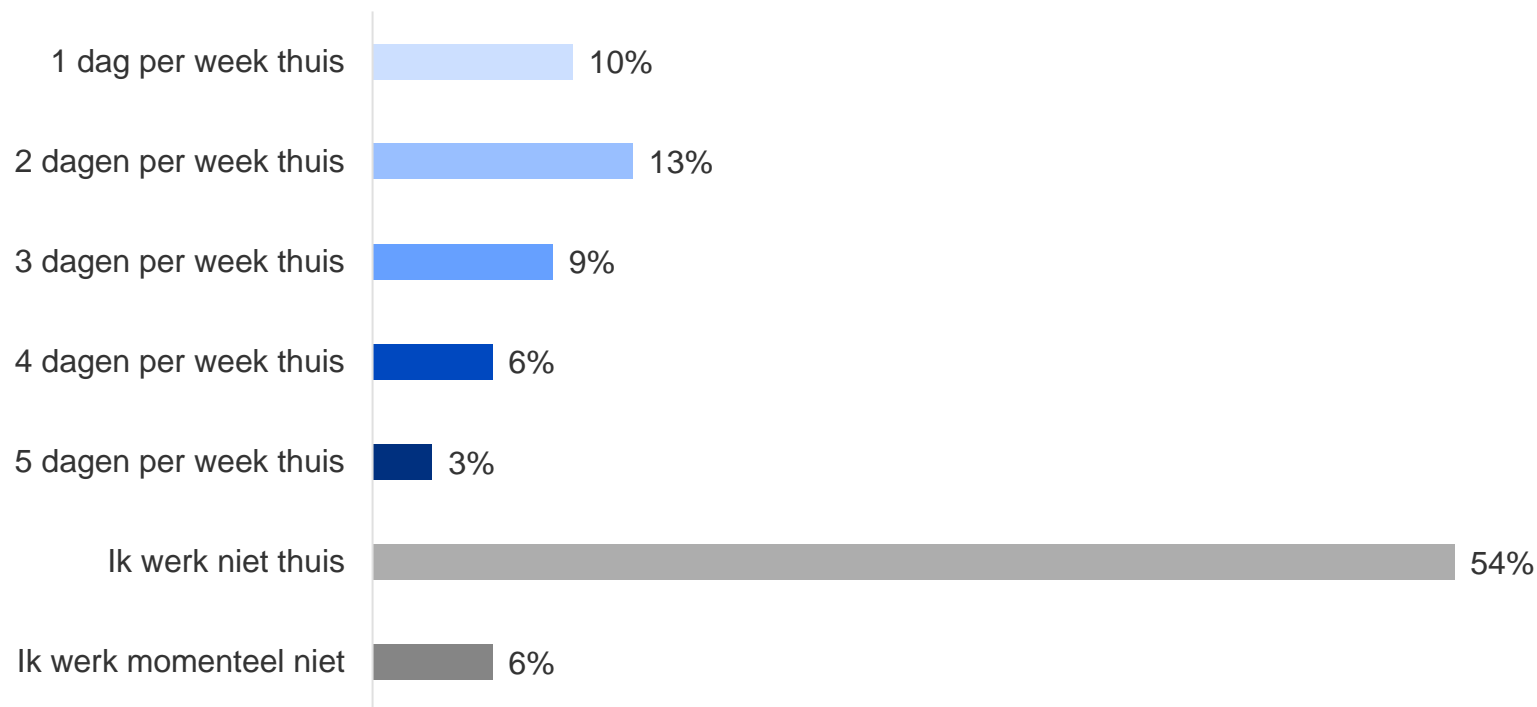

Nog altijd reizen veel werknemers met een auto (op fossiele brandstof) naar het werk. Soms ook wanneer de woon-werk afstand overbrugbaar is met de fiets. Zo wonen bijna vier op de tien werknemers (37%) die met een auto (op fossiele brandstof) naar het werk reizen op minder dan 15 kilometer van de werklocatie..

Vraag: Als het gaat om woon-werk verkeer, welk vervoermiddel gebruikt u dan het vaakst? (n=2046) | Hoe ver woont u van uw werk? (n=2064)

Vier op de tien werknemers werkt minstens één dag per week thuis

Aantal thuiswerkdagen

Ruim de helft van de werknemers werkt niet thuis (54%). In sommige branches is thuiswerken niet mogelijk, maar daarnaast zullen er misschien ook werkgevers zijn die thuiswerken niet toestaan of werknemers zijn die thuiswerken niet wenselijk vinden.

Vraag: Werkt u op dit moment een aantal dagen thuis? Ik werk op dit moment gemiddeld: (n=2046)

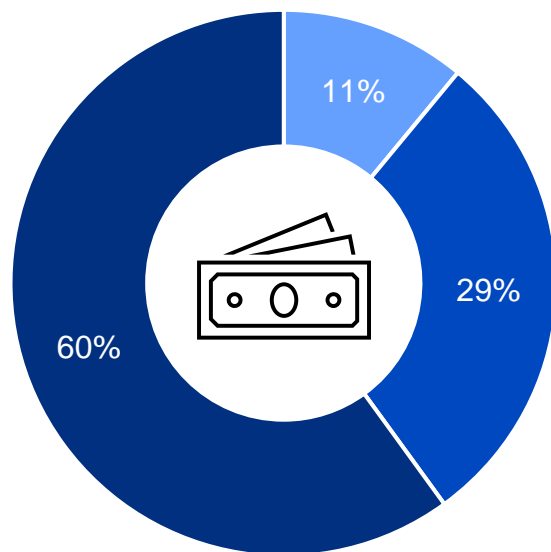
2

Resultaten

2.1 Zorgen

Zes op de tien werknemers maakt zich (zeer) veel zorgen over de stijgende energierekening

Zorgen over stijgende energierekening

■ (Zeer) weinig zorgen ■ Niet veel of weinig zorgen ■ (Zeer) veel zorgen

Net zoals het algemeen publiek maken ook veel werknemers zich zorgen over de stijgende energierekening; circa 60% maakt zich zorgen. Ruim één op de vijf werknemers maakt zich zelfs zeer veel zorgen (22%).

- Werknemers met een huurwoning in de sociale sector maken zich vaker (zeer) veel zorgen (68%) dan werknemers met een koopwoning (58%) en werknemers met een huurwoning in de vrije sector (55%).
- Werknemers met een variabel energiecontract maken zich vaker (zeer) veel zorgen (67%) dan werknemers met een vast contract (55%) en werknemers met combinatie contract (48%).
- Werknemers waarvan het huis energielabel C of lager heeft maken zich vaker (zeer) veel zorgen (66%) dan werknemers waarvan het huis energielabel B of hoger heeft (50%).

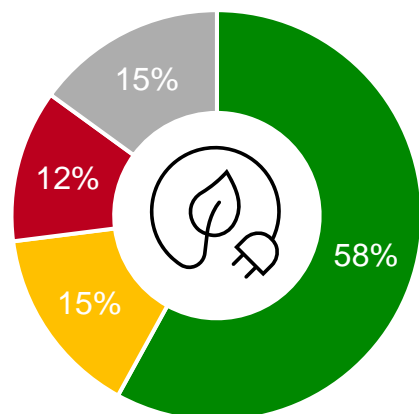
Van de werknemers die zich zorgen maken over de stijgende energierekening maakt circa 37% zich nog meer zorgen. Voornamelijk over de inflatie. Maar ook over zaken als de energietransitie, de woningmarkt en de oorlog in Oekraïne.

Vraag: Maakt u zich zorgen over een toekomstige stijging van uw energierekening, ongeacht u een variabel of vast energiecontract heeft? (n=2046)

2.2 Maatregelen

Bijna zes op de tien werknemers heeft in de afgelopen jaren één of meerdere maatregelen genomen om de woning energiezuiniger te maken

Energiezuinige maatregelen

- Ja
- Nee, wel van plan
- Nee, niet van plan
- Nee, woning is al energiezuinig

Veel werknemers hebben recentelijk, maar ook al voor de huidige situatie op de energiemarkt, maatregelen genomen om de woning energiezuiniger te maken.

- Werknemers die zich (zeer) veel zorgen maken over de stijgende energiekosten hebben vaker nog geen energiezuinige maatregelen genomen, maar zijn dit wel van plan (18%) dan werknemers die zich (zeer) weinig zorgen maken (7%).
- Werknemers die zich (zeer) weinig zorgen maken over de stijgende energierekening wonen vaker in een woning die al energiezuinig genoeg is (24%) dan werknemers die zich (zeer) veel zorgen maken (11%).
- Werknemers met een koopwoning hebben vaker energiezuinige maatregelen genomen (65%) dan werknemers met een huurwoning (33%).
- Werknemers met een vast energiecontract (63%) en werknemers met een variabel energiecontract (59%) hebben vaker energiezuinige maatregelen genomen dan werknemers met een combinatie contract (35%).
- Werknemers waarvan het huis energielabel E of lager heeft, zijn vaker niet van plan om energiezuiniger maatregelen te nemen (25%) dan werknemers waarvan het huis energielabel D of hoger heeft (8%).
- 28% van de werknemers die in de afgelopen jaren geen energiezuinige maatregelen hebben genomen én dit ook niet van plan zijn, geeft aan dat te weinig geld hier de belangrijkste reden voor was.

Vraag: Heeft u in de afgelopen jaren één of meer maatregelen genomen om uw woning energiezuiniger te maken, bijvoorbeeld door uw woning (extra) te laten isoleren, zonnepanelen aan te schaffen of door dubbel of triple glas te laten zetten? (n=2046)

Bijna vier op de tien werknemers geven aan dat zonnepanelen een grote besparing voor het huis zou zijn

Maatregelen om te besparen

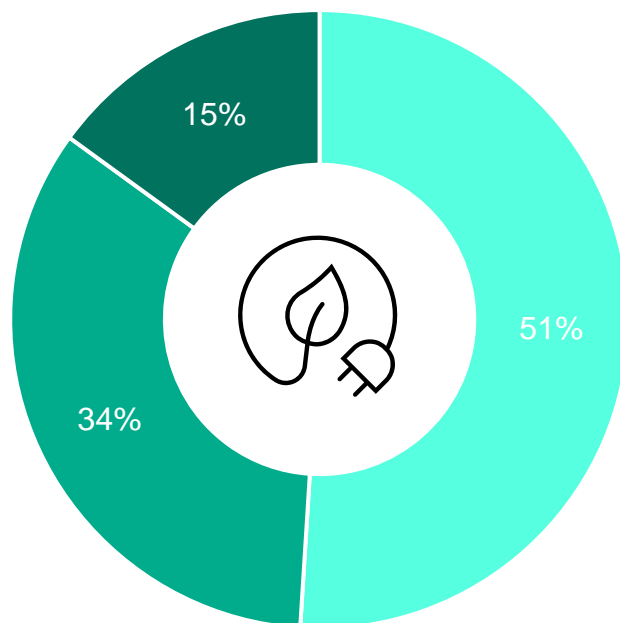
Werknemers kunnen hun woning op verschillende manieren verduurzamen of energiezuiniger te maken. De grootste groep van werknemers is van mening dat vooral zonnepanelen een grote besparing op de energiekosten kan opleveren.

- Werknemers met een koopwoning geven vaker aan dat maatregelen met betrekking tot de warm water voorziening een grote besparing zou zijn (30%) dan werknemers met een huurwoning (14%).
- Werknemers waarvan het huis energielabel E of lager heeft geven vaker aan dat energiezuinige maatregelen met betrekking tot de ramen een grote besparing zou zijn (48%) dan werknemers waarvan het huis energielabel D of hoger heeft (22%).
- Werknemers waarvan het huis energielabel E of lager heeft geven vaker aan dat isolatie van de gevels een grote besparing zou zijn (39%) dan werknemers waarvan het huis energielabel D of hoger heeft (9%).

Vraag: Welke drie maatregelen zouden voor uw huis de grootste besparing kunnen zijn? Maximaal drie antwoorden mogelijk. (n=2046)

Ruim de helft van de werknemers is (helemaal) niet goed op de hoogte van subsidies voor het energiezuiniger maken van de woning

Kennis subsidies verduurzaming woning

Er zijn verschillende subsidies beschikbaar om de eigen woning te verduurzamen. Omdat de beschikbaarheid, vorm en de hoogte van de subsidie per maatregel verschilt is niet iedereen altijd op de hoogte van de subsidiemaatregelen. Zo ook onder de werknemers van dit onderzoek. We zien dat ruim de helft niet goed op de hoogte is van de verschillende subsidies.

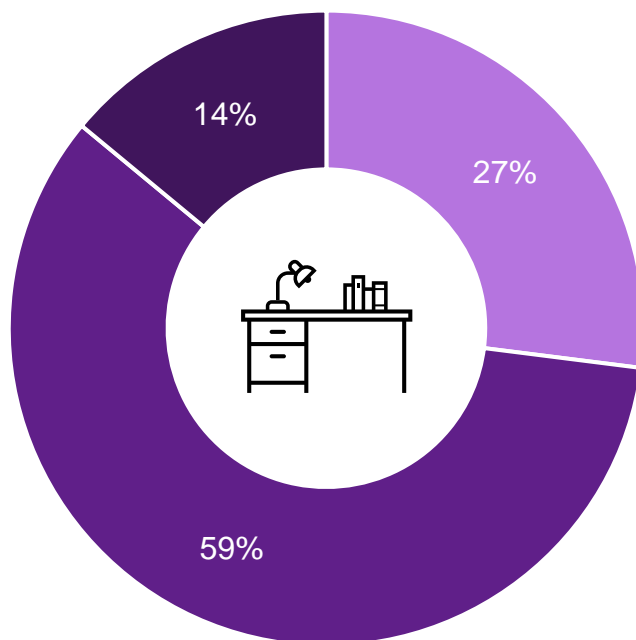
- Werknemers met een koopwoning zijn vaker (zeer) goed op de hoogte van de subsidies voor het energiezuiniger maken van de woning (17%) dan werknemers met een huurwoning (8%).
- Werknemers waarvan het huis energielabel E of lager heeft, zijn vaker (helemaal) niet zo goed op de hoogte van de subsidies voor het energiezuiniger maken van de woning (61%) dan werknemers waarvan het huis energielabel D of hoger heeft (39%).

■ (Helemaal) niet zo goed op de hoogte ■ Redelijk op de hoogte ■ (Zeer) goed op de hoogte

Vraag: In welke mate bent u op de hoogte van de subsidies voor het energiezuiniger maken van uw woning? (n=2046)

Voor een klein deel van de werknemers die in het afgelopen half jaar minder vaak zijn gaan thuiswerken was energiekosten besparen een belangrijke reden

Vaker of minder vaak thuiswerken

■ Minder vaak ■ Evenveel ■ Vaker

Ruim een kwart van de werknemers is in het afgelopen half jaar minder vaker thuis gaan werken.

92% van hen geeft echter aan dat het besparen op de energiekosten hiervoor geen belangrijke reden was. Als belangrijkste reden geeft met onderstaande type antwoorden:

Mijn werkgever wil graag dat we (net als "vroeger") weer regelmatig op kantoor zijn."

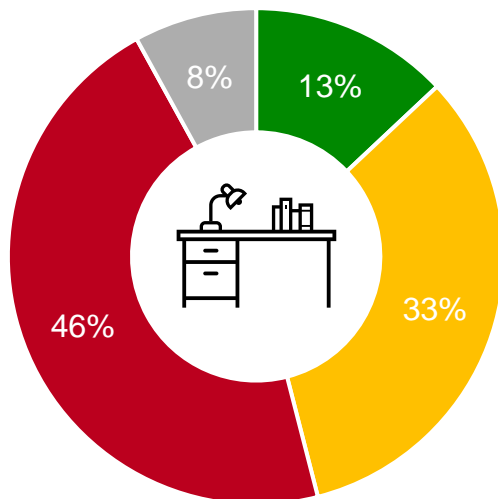
"Door opheffen coronamaatregelen kon ik weer vaker op kantoor werken"

"Omdat we van de baas minstens 2 dagen per week op kantoor moeten zijn"

Ier vaak hebt thuisgewerkt. Heeft u minder vaak thuisgewerkt om te besparen op de (toekomstige) energierekening

Bijna de helft van de thuiswerkende werknemers geeft aan dat de stijgende energiekosten (misschien) een reden is om in de toekomst minder vaak thuis te werken

Minder thuiswerken vanwege stijgende energiekosten

■ Ja, zeker wel ■ Ja, misschien wel ■ Nee, zeker niet ■ Ik weet het niet

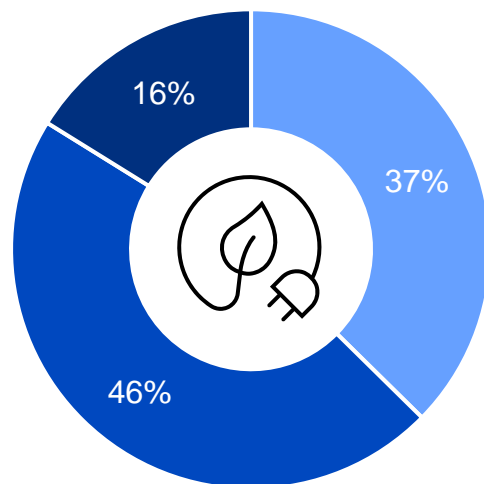
Circa vier op de tien werknemers werkt momenteel minimaal één dag thuis. Vanwege de stijgende energierekening wordt thuiswerken duurder. Voor bijna de helft is dat echter geen reden om minder vaak thuis te gaan werken.

- Werknemers met een variabel energiecontract geven vaker aan dat de stijgende energiekosten een reden zijn om minder vaak thuis te werken (20%) dan werknemers met een vast (9%) en een combinatie contract (6%).
- Werknemers waarvan het huis energielabel B of hoger heeft, geven vaker aan dat stijgende energiekosten geen reden zijn om minder vaak thuis te werken (49%) dan werknemers waarvan het huis energielabel E of lager heeft (35%).

Vraag: Met de stijgende energieprijzen wordt het de komende herfst en winter voor veel werknemers duurder om thuis te werken. Zijn die stijgende energiekosten voor u een reden om de komende maanden minder vaak thuis te gaan werken? (n=857)

Bijna de helft van de thuiswerkende werknemers die met de auto naar het werk reist, bespaart liever op de energierekening dan op brandstofkosten

Besparen brandstofkosten of energierekening

- Besparen brandstofkosten
- Besparen energiekosten
- Ik moet besparen op beide

Naast de stijgende energierekening hebben thuiswerkende werknemers ook te maken met stijgende brandstofprijzen. Gevraagd naar waar men het liefst op wil bezuinigen antwoordt bijna de helft van deze groep dat ze liever op de energierekening dan op de brandstofkosten besparen.

Werknemers die doorgaans met een hybride of elektrische auto naar het werk reizen, geven vaker aan liever te besparen op de energierekening door thuis te werken (59%) dan werknemers die doorgaans met een auto op fossiele brandstof naar het werk reizen (43%).

Voor bijna 1 op de 6 werknemers is het geen keuze om te kiezen waarop te besparen. Zij moeten op zowel de energierekening als de brandstofkosten besparen.

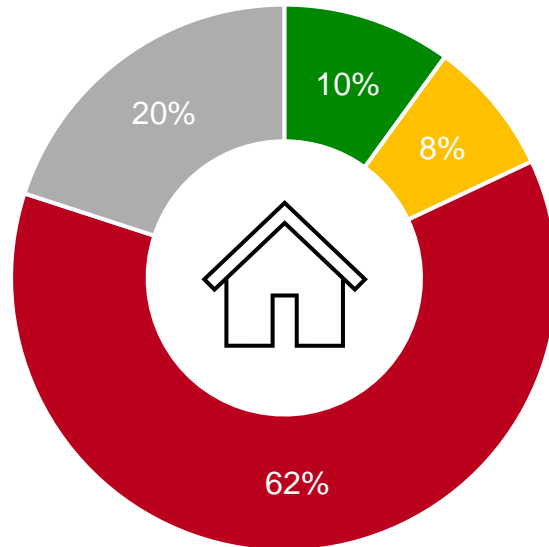
Vraag: Met de stijgende energieprijzen wordt het de komende herfst en winter voor veel werknemers duurder om thuis te werken. Daarnaast zijn ook de brandstofkosten van uw auto toegenomen. Hieronder staat een aantal uitspraken. Welke komt het dichtst in de buurt van uw mening? | Ik bespaar liever op brandstofkosten, dus ga vaker thuiswerken | Ik bespaar liever op de energierekening, dus ga minder vaak thuiswerken | Ik moet op zowel brandstofkosten als energiekosten besparen anders heb ik een probleem (n=517)

2.3

Onderwerp van gesprek op de werkvloer?

Ruim zes op de tien werknemers geven aan dat de prijsstijgingen op het gebied van wonen geen onderwerp van gesprek is met de werkgever

Gesprek met werkgever over prijsstijging wonen

■ Ja ■ Nu niet, in de toekomst wel ■ Nee ■ Ik weet het niet / niet van toepassing

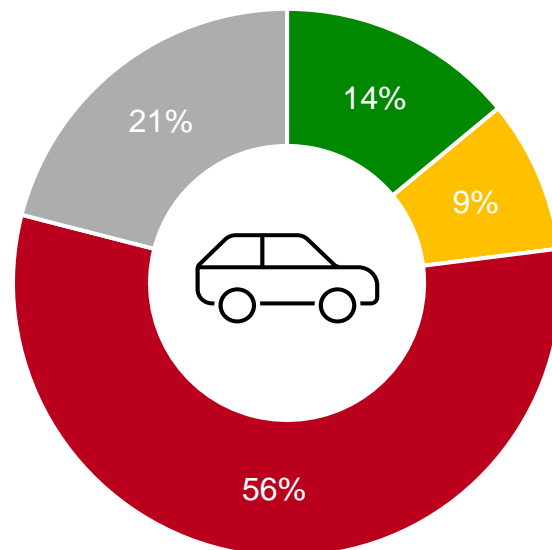
Zes op de tien werknemers maakt zich zorgen over de stijgende energierekening. Voor een ruime meerderheid van de werknemers (62%) zijn de zorgen vooralsnog geen aanleiding om een gesprek hierover aan te gaan met de werkgever 10% heeft dit wel gedaan en 8% gaat dat in toekomst doen.

Voor werknemers die zich (zeer) veel zorgen maken over de stijgende energierekening is de prijsstijging op het gebied van wonen vaker onderwerp van gesprek met de werkgever (11%) dan werknemers die zich (zeer) weinig zorgen maken (6%).

Vraag: Zijn de prijsstijgingen op het gebied van wonen en mobiliteit van gesprek met uw werkgever? – Wonen (n=2046)

Voor ruim de helft van de werknemers is prijsstijgingen op het gebied van mobiliteit geen onderwerp van gesprek met de werkgever

Gesprek met werkgever over prijsstijging mobiliteit

■ Ja ■ Nu niet, in de toekomst wel ■ Nee ■ Ik weet het niet / niet van toepassing

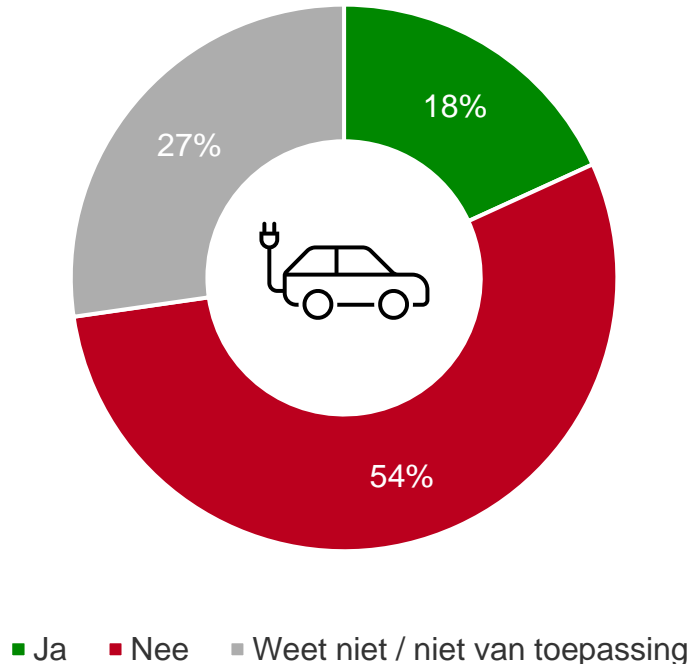
Naast de stijgende energierekening kunnen ook de stijgende brandstofkosten reden zijn om het gesprek aan te gaan met de werkgever. Ruim de helft van de werknemers doet dit echter nog niet.

Werknemers die gebruik maken van de auto voor het woon-werk verkeer geven vaker aan dat de prijsstijgingen op het gebied van mobiliteit onderwerp van gesprek zijn met de werkgever (17%) dan werknemers die gebruik maken van andere vervoersmiddelen voor het woon-werk verkeer (11%).

Vraag: Zijn de prijsstijgingen op het gebied van wonen en mobiliteit van gesprek met uw werkgever? – Mobiliteit (n=2046)

Ruim de helft van de werknemers wordt niet door hun werkgever gestimuleerd om duurzamer te reizen; woon-werk afstand is van invloed

Werkgever stimuleert duurzaam reizen

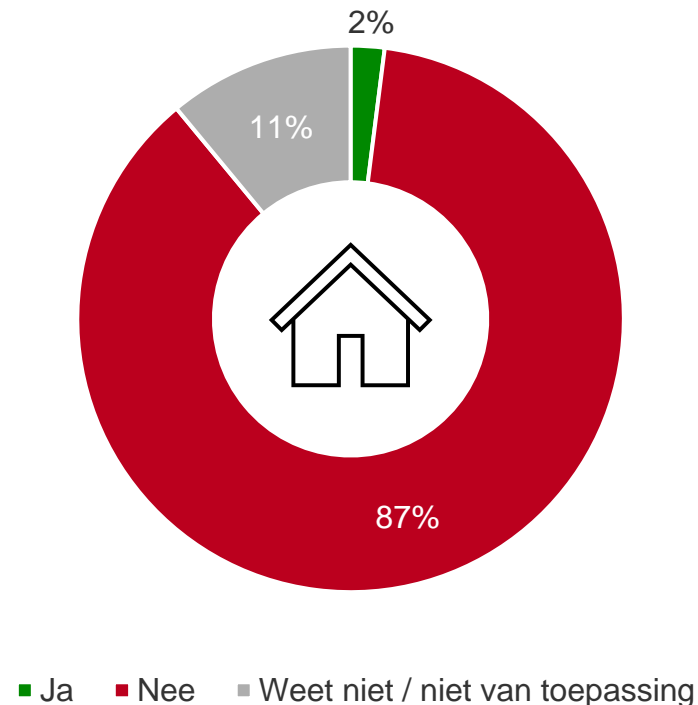
Werkgevers kunnen werknemers stimuleren in duurzaam reizen, bijvoorbeeld door de eerste 15 **autokilometers** niet te vergoeden. Uit het onderzoek komt naar voren dat ruim de helft van de werknemers niet op een dergelijk manier wordt gestimuleerd om duurzamer te reizen.

Wel zien we dat werknemers voor wie de woon-werk afstand groter is dan 15 kilometer vaker gestimuleerd door hun werkgever om duurzaam te reizen (25%) dan werknemers voor wie de woon-werk afstand kleiner dan 15 kilometer is (15%).

Vraag: Stimuleert en faciliteert uw werkgever u als werknemer om duurzamer te reizen? (n=2046)

Bijna negen op de tien werknemers wordt niet door hun werkgever gestimuleerd om de woning te verduurzamen

Stimulering duurzaam wonen door werkgever

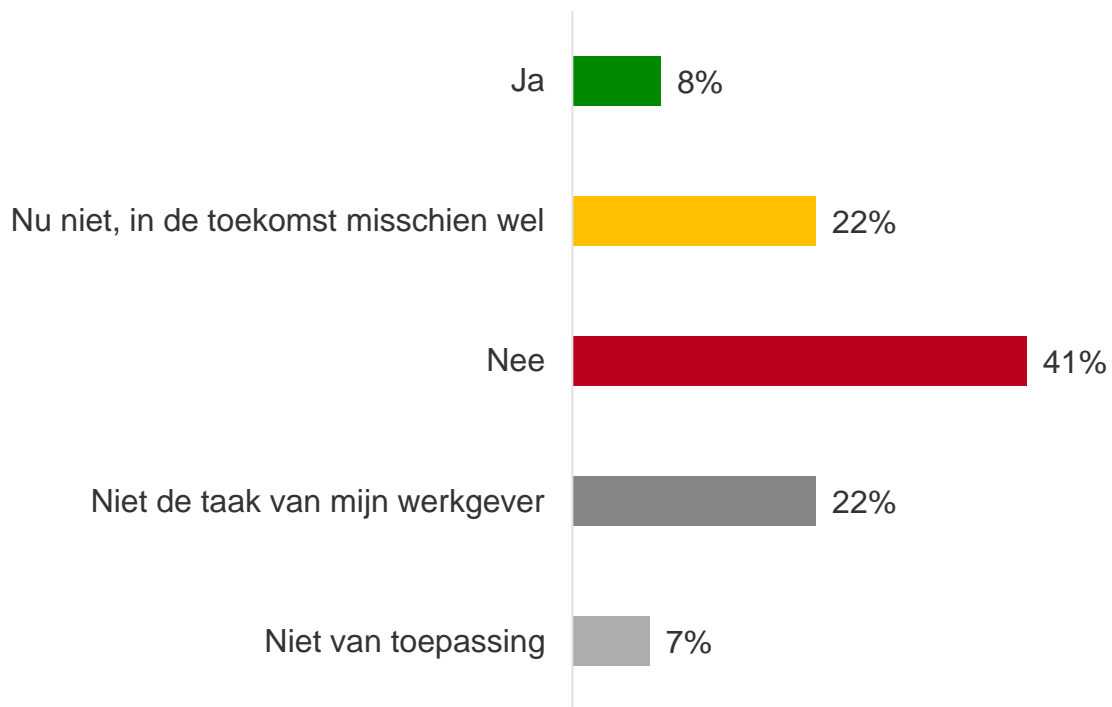
Naast het duurzaam reizen kunnen werkgevers werknemers ook stimuleren om de woning te verduurzamen. Bijvoorbeeld door werknemers te wijzen op de hiervoor beschikbare subsidies of door een financiële bijdrage te leveren. de subsidies die beschikbaar.

87% van de werknemers wordt naar eigen zeggen niet op een dergelijk manier gestimuleerd.

Vraag: Biedt uw werkgever u als werknemer momenteel mogelijkheden aan op het gebied van het verduurzamen van uw woning, bijvoorbeeld een regeling die de aanschaf van bijvoorbeeld zonnepanelen, een warmtepomp of isolatie stimuleert? (n=2046)

Voor één op de twaalf werknemers is het niet stimuleren van duurzaam reizen en wonen door de huidige werkgever een reden om van werkgever te veranderen

Geen stimulatie verduurzaming: verandering werkgever

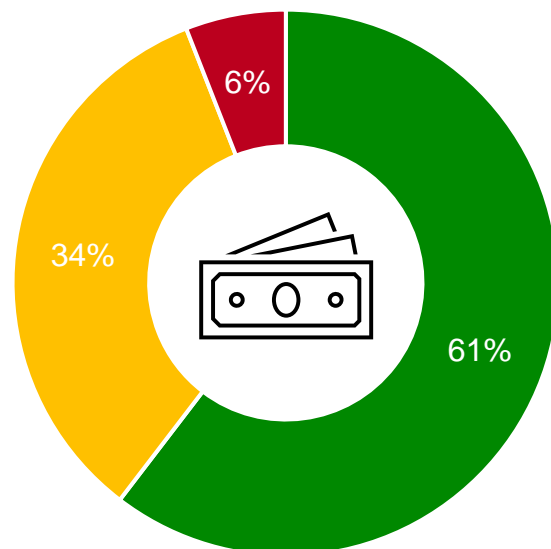

Het niet stimuleren van duurzaam reizen en wonen kan met de huidige krapte op de arbeidsmarkt voor werknemers een reden kunnen zijn om van werkgever te veranderen. Uit de resultaten komt naar voren dat dit nu voor 8% van de werknemers geldt, maar nog eens **22% sluit dit in de toekomst niet uit.**

Vraag: U gaf aan dat uw werkgever u geen mogelijkheden biedt op het gebied van het stimuleren van duurzaam woon - werkverkeer en het energiezuiniger maken van uw woning. Stel dat een andere werkgever (in uw vakgebied) dit wel doet. Is dit voor u een mogelijke reden om van baan te veranderen? (n=1095)

Zes op de tien werknemers zijn op de hoogte van het prijsplafond op de energierekening zoals bekendgemaakt op Prinsjesdag

Kennis prijsplafond

■ Ja ■ Een beetje ■ Nee

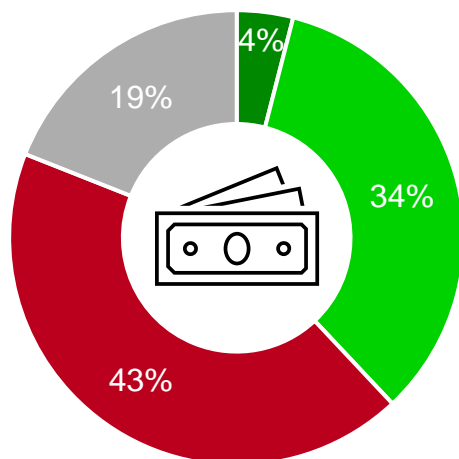
Op Prinsjesdag heeft het kabinet aangegeven dat er een prijsplafond komt op de energierekening. 61% van de werknemers geeft aan hiervan op de hoogte te zijn.

- Werknemers in een koopwoning zijn vaker op de hoogte van het prijsplafond (64%) dan werknemers in een huurwoning in de sociale sector (51%).
- Werknemers die (zeer) goed op de hoogte zijn van de subsidies voor het verduurzamen van de woning zijn vaker op de hoogte van het prijsplafond (83%) dan werknemers die (helemaal) niet zo goed op de hoogte zijn van de subsidies voor het verduurzamen van de woning.

Vraag: Bent u op de hoogte van het prijsplafond voor de energierekening die op Prinsjesdag (afgelopen dinsdag) is aangekondigd door het kabinet? (n=1013)

Ruim vier op de tien werknemers geven aan dat de zorgen over de stijging van de energierekening voor komende herfst/winter niet zijn afgenomen na het nieuws over het prijsplafond

Zorgen over komende herfst/winter na bekend worden prijsplafond

- Ja, veel minder zorgen
- Ja, beetje minder zorgen
- Nee, zorgen zijn gelijk gebleven
- Nee, maakte me al geen zorgen

Het prijsplafond heeft de zorgen voor de komende herfst/winter voor een groot deel van het werknemers niet doen afnemen (43%). Daarnaast geeft ruim de helft van de werknemers (53%) aan dat de zorgen over de stijging van de energierekening voor **komende jaren** niet zijn afgenomen na het nieuws over het prijsplafond. Twee procent heeft veel minder zorgen en 29 procent heeft een beetje minder zorgen voor **komende jaren** na het nieuws over het prijsplafond.

Vraag: Heeft dit nieuws uw zorgen voor een stijging van uw energierekening voor de komende herfst/winterperiode verminderd? (n=1013) | Heeft dit nieuws uw zorgen voor een stijging van uw energierekening voor de komende jaren verminderd? (n=1013)